

[Predsednikom vlad Nemčije, Avstrije, Hrvaške,
Srbije, Makedonije in Grčije]

Ljubljana, 18. januar 2016

Spoštovani kolegi predsedniki vlad,

migracijska kriza, s katero se soočajo naše države, je dosegla nepredstavljljive razsežnosti, pri tem pa projekcije glede prihodnjega dogajanja ne obetajo izboljšanja. Trenutno se je zmanjšalo število prihajajočih migrantov, vendar predvsem zaradi slabših vremenskih razmer. Obseg migracij pa še vedno ostaja izjemno velik. Predvsem za Slovenijo, kot najmanjšo državo na migracijski poti med Grčijo in Nemčijo. Skrajni čas je, da najdemo trajno rešitev za zmanjšanje neregularnih migracij.

Dejstvo je, da smo prav vse države na tej migracijski poti izjemno obremenjene. Vsaka država se sooča z drugačnimi izzivi, zato je situacije v posameznih državah težko primerjati, a nedvomno v nobeni državi situacija ni enostavna. Nekatere države, tako kot denimo mi v Sloveniji, so na robu svojih zmogljivosti. Zaradi takšnih razmer posledično že dlje časa zastajajo številne redne aktivnosti, ki bi jih države morale izvajati, na preizkušnji so tudi odnosi med državami, ki se pogosto žal poslabšajo.

Vse večji pritisk na ciljne države in vse pogostejši varnostni problemi že sedaj vodijo v bistveno večjo poostritev nadzora meja tako v Skandinaviji kot posledično na mejah držav Srednje Evrope in Zahodnega Balkana. S tem se odpira tudi vprašanje vračanja nekaterih tipov migrantov. Glede na to, da ukrepi ene države vodijo v t. i. domino efekt vzdolž migracijske poti, s tem pa do nepotrebnih bilateralnih nesoglasij in lahko tudi do resnejših napetosti, je edino smiselno, da se na tovrstno stanje, v duhu sklepov našega srečanja 25. oktobra 2015, čim prej odzovemo skupaj in zmanjšamo potrebe po vračanju neregularno prispelih migrantov.

Zavedamo se, da je Grčija kot prva država na t. i. zahodnobalkanski migracijski poti pod izjemnim pritiskom. To razumemo in njihove napore spoštujemo. Grčija je obenem eden

ključnih akterjev v celotni verigi, zato ji moramo druge države pomagati, da bo lahko uspešno prispevala svoj delež k reševanju trenutne situacije in začela v celoti izvajati vse dogovorjene ukrepe. Pri tem torej Grčija ne bo ostala sama, saj lahko računa na solidarnost ostalih držav. Pomaga se ji že v obliki pomoči agencije Frontex, programu relokacij, prejetih znatnih finančnih sredstvih, suspenzu vračanja po dublinskem sistemu ipd. Prav tako moramo Grčiji nuditi vso pomoč pri hitrem vračanju tistih migrantov, ki očitno niso upravičeni do mednarodne zaščite.

Da bi znatneje zmanjšali nezakonito prehajanje meja na migracijski poti predlagam, da se poleg čim hitrejšega in doslednejšega izvajanja že sprejetih ukrepov dogovorjenih na politični ravni v EU, ki jih je treba operacionalizirati predvsem na grško-turški meji, vključno z učinkovito obalno stražo, ki jo bodo sestavljali pripadniki različnih držav, uvede še dodatni ukrep:

- Republikli Makedoniji se neposredno dodatno pomaga okrepiti mejni nadzor in s tem onemogoči prehod določenih neregularnih migrantov preko grško-makedonske meje. Makedonskim oblastem moramo vse evropske države zagotoviti maksimalno pomoč pri nadzoru te meje, in sicer tako z napotitvijo policistov kot zagotovitvijo opreme in na druge ustrezne načine.

Ob tem poudarjam, da bodo tisti, ki so upravičeni do azila, lahko v Evropo prihajali še naprej, saj je treba pomagati ljudem iz vojnih območij, ki resnično bežijo v strahu za svoje življenje. Ob tem je zelo pomembno, da s skupnim delovanjem na makedonsko-grški meji preprečimo morebitna trenja in konflikte med državami Zahodnega Balkana in Srednje Evrope. V kolikor bo naše sodelovanje uspešno, tudi ograje med nami ne bodo potrebne, ljudem na izvoru pa bomo sporočili, da je investicija v neregularno prehajanje meja nesmiselna. Posledično bomo omogočili tudi nemoteno gospodarsko sodelovanje, ki nam prinaša rast in delovna mesta.

Pričakujemo, da se bodo na ta poziv odzvale vse države vzdolž poti, druge evropske države, pristojne evropske in mednarodne institucije ter zagotovile svoj delež pomoči. Tako bomo skupaj preprečili nepotrebne konflikte, ki imajo lahko resne varnostne posledice.

Predlagam, da Evropska Komisija v najkrajšem možnem času preuči možnost izvedbe tega predloga in da skupaj z vsemi državami na t. i. zahodnobalkanski poti pristopimo k definiranju skupnih kriterijev za določitev upravičenosti do vstopa beguncev v Evropsko unijo. Slovenija je pri reševanju nastale situacije pripravljena odigrati aktivno vlogo in pripraviti ustrezne podlage za izvedbeni del.

Prepričan sem, da bomo s skupnimi prizadevanji v opisani smeri lahko bistveno vplivali na izboljšanje situacije vzdolž celotne migracijske poti. Verjamem, da premoremo dovolj solidarnosti za medsebojno pomoč, saj bomo le tako uspešno premagali tudi ta, trenutno vse težji izziv.

To pismo posredujem tudi ostalim kolegom vzdolž zahodnobalkanske migracijske poti kot tudi predsedniku Evropske komisije in predsedstvu Sveta EU.

Z lepimi pozdravi,